

Dönüştürücü Öğrenme Modeline Dayalı Geliştirilen Etkinlikler ile İngilizce Eğitimi Alan Üniversite Öğrencilerinin Bakış Açısı Dönüşümlerinin İncelenmesi¹

Asım ARI¹ & Eren Akdağ KURNAZ²

¹Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Türkiye

²Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Türkiye

Gönderilme Tarihi (Received): 13/11/2019

Kabul Tarihi (Accepted): 09/12/2019

Yayınlanma tarihi (Published): 30/12/2019

Özet

Bu çalışmanın amacı, “Dönüştürücü Öğrenme Modeline Dayalı Geliştirilen Etkinlikler” ile İngilizce eğitimi alan üniversite öğrencilerinin geçtikleri bakış açısı dönüşümü aşamalarını derinlemesine incelemektir. Bu amaç doğrultusunda, nitel araştırma yöntemlerinden yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılmıştır. Ses kayıt cihazına alınan görüşmelerin transkriptlerinden, öğrencilerin doldurdıkları görüşme ve yansıtıcı günlük formlarından edinilen veriler Mezirow’un bakış açısı dönüşümünün bütünsel döngüsünün yer aldığı aşamalar çerçevesinde içerik analizi yöntemi ile analiz edilmiştir. Çalışma sonunda elde edilen nitel verilerin sonuçlarına göre; öğrencilerin dönüştürücü öğrenmeye dayalı etkinlikleri, İngilizce dersindeki bakış açılarının değişiminde etkili buldukları sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca, çeşitli öğretim yöntem ve tekniklerinin birlikte kullanılmasının öğrencilerin dönüştürücü öğrenmelerine katkısı olduğu görülmüştür.

Anahtar kelimeler: Dönüştürücü öğrenme kuramı, öğrenme etkinlikleri, İngilizce eğitimi

Examining the Transformation of the Perspective of University Students Studying English through Activities Developed Based on Transformative Learning Model

Abstract

The aim of this study is to examine the perspective transformation phases of university students who have taken English Education with “Learning Activities Developed Based on the Transformative Learning Model”. For this purpose, semi-structured interview technique, one of the qualitative research methods, was used. The data obtained from the transcripts of the interviews received on the voice recorder, the interviews and reflective diary forms filled out by the students were analyzed by the content analysis method within the framework of the phases of the holistic cycle of Mezirow's perspective transformation. According to the results; It was concluded that the students found that the activities based on transformative learning were effective in changing the perspectives in the English course. It has been seen that the use of various teaching methods and techniques together contribute to the transformative learning of the students.

Keywords: Transformative learning theory, learning activities, English education

* Sorumlu Yazar (e-mail): eren.akdag@dpu.edu.tr

Orcid No: 0000-0001-7018-2848

¹ Bu çalışma Eren Akdağ Kurnaz'ın “Dönüştürücü Öğrenme Kuramına Göre İngilizce Dersinde Hazırlanmış Öğrenme Etkinliklerinin Üniversite Öğrencilerinin Bakış Açısı Dönüşümlerine Etkisinin İncelenmesi” adlı doktora tez çalışmasından türetilmiştir.

GİRİŞ

Kendilerini yetişkin eğitime aday ve yetişkinlerin öğrenme ihtiyaçlarını araştıran araştırmacılar çeşitli yetişkin öğrenme kuramlarını geliştirmişlerdir. Merriam'a (2001) göre yetişkin öğrenmesini temele alan üç kuramdan söz edilebilir. Bunlar; Androgoji, Öz-Yönelimli Öğrenme ve Dönüştürücü Öğrenme kuramlarıdır. Dönüştürücü Öğrenme kuramı, yetişkin öğrenenlerin tanımlanmasında androgojik temeli paylaşmaktadır, fakat Mezirow daha sonrasında bu kavramları geliştirerek yetişkin öğrenmesini açıklayan bir kurama dönüştürmüştür.

Mezirow (2009: 90-91), 1978 yılında kadınların yükseköğretim eğitimlerine tekrar katılmalarını araştırmaya başladığında; düşüncelerin, hislerin ve hareketlerin çerçevesini oluşturan varsayımların ve beklentilerin yapısının tekrar değerlendirilmesi ihtiyacını ilk kez fark etmiş ve dönüştürücü öğrenme kuramı hakkında yazmaya başlamıştır. Onların yükseköğretime geri dönüş deneyimlerini araştırırken, değişen koşullara sadece kendilerini adapte etmeye çalışmadıklarını aynı zamanda bu değişen koşulları daha iyi anlamak için eski öğrenme yollarını çok daha akıllıca kullanmalarını ve yeni bakış açılarını edinmek için gerekenlerin farkına varmalarını incelemiştir.

Dayanağını Mezirow'un bakış açısı dönüşümü kuramından alan Dönüştürücü Öğrenme Kuramı; Yorumbilim, Eleştirel Yansıtmacılık ve Holistik Öğrenme gibi pek çok kuram ve modelin bir araya gelmesiyle oluşmuş bir kuramdır (Cranton, 2006: 2).

Dönüştürücü öğrenme, öğrenenlerin yeni edindikleri bilgi ışığında eleştirel biçimde inançlarını, değerlerini ve varsayımlarını gözden geçirdikleri ve yeni bir anlam bakış açısı oluşturma olarak adlandırılan kişisel ve sosyal değişim sürecine başladıkları bir süreçtir (Mezirow, 1990: 19). Dönüştürücü öğrenme, bilginin sadece benimsendiği, öğrencilerin mevcut bilgi yapılarına kolayca uyabilecek yeni bilgiler elde ettikleri alışılmış öğrenme süreçlerine benzememektedir (McGonigal, 2005: 2). Dönüştürücü öğrenme alanına önemli katkıları olan araştırmacılar dönüştürücü öğrenmenin anlam bakış açılarında değişimi etkileyen bir süreç olduğunu ifade etmektedirler. Bakış açısı dönüşümü süreci on aşamadan oluşmaktadır (Mezirow, 1991: 168; Mezirow, 1995: 50; Mezirow, 2000: 22):

1. İkileme Düşme: İkilem oluşturma. Bireyin zihninde çatışma oluşmasına sebep olan ikilem anlarının yaşanması.
2. Öz İnceleme Yapma: Suçluluk ve utanç duygularıyla kendini inceleme.
3. Eleştirel Değerlendirme: Epistemik, sosyokültürel, ruhsal varsayımların eleştirel değerlendirmesini yapma.
4. Farkına Varma: Hoşnutsuzluğunun ve dönüşüm sürecinin paylaşıldığını ve başkalarının da benzer değişimlerden geçtiğini kabul etme.
5. Keşfetme: İkilemi çözmek için yeni rol, davranış, ilişkiler ve eylemler arayarak seçeneklerini araştırma.
6. Eylem Planı Hazırlama: Yapılması gerekenlerle ilgili bir yol haritası, bir plan oluşturma.
7. Bilgi ve Beceri Edinimi: Planların uygulanmasına yönelik bilgi ve beceri kazanma.
8. Yeni Rollerin Denenmesi: Yeni rolleri geçici olarak deneme.
9. Yeterlik ve Özgüven Oluşturulması: Bireyler arası yeni roller, özgüven ilişkilerini kurma.
10. Bütünleştirme: Sahip olduğu yeni bakış açısının getirdiği koşullara dayanarak yaşama tekrar katılma.

Dönüştürücü Öğrenme Sürecini Başlatan Bakış Açısı Dönüşümü aşamalarının birincisi İkileme Düşme olarak adlandırılmıştır. Kişilerin yaşamını etkileyen, gündelik yaşam rutinini bozan önemli olaylar dönüştürücü öğrenme sürecini başlatır (Mezirow, 1991: 168). Kişinin deneyimlemekte olduğu bu kriz anı önceki problem çözme stratejileri ile çözüme ulaştırılamamaktadır. Bir başka deyişle bu aşamada kişi eski yaklaşımlarıyla çözemediği yeni bir durumla karşı karşıyadır (Akçay, 2012: 15). Kişide içsel karmaşa yaratan olay sevdiği birini kaybetmek, hayatını etkileyen bir hastalık olabileceği gibi üniversite eğitimine başlamak, yeni bir dil öğrenmeye başlamak gibi sebeplerle de meydana gelebilir. Öz inceleme aşaması, ikileme yaşayan kişinin korku, suçluluk, utanç gibi duygularla eski ve yeni bakış açılarını incelemeye yöneldiği aşamadır. Daha önceden ikileme düşen kişi bu aşamada eleştirel yansıtma yapar.

Eleştirel değerlendirme aşaması, öz inceleme aşamasının bir sonucudur. Daha önceki aşamada öz inceleme yapan birey bu aşamada konuyla ilgili varsayımlarını eleştirel olarak değerlendirir. Farkına varma aşaması, kişinin yaşadığı durumu, düşünce ve geçirdiği değişimi yakınlarıyla paylaştığı aşamadır. Ailesi ya da arkadaşları ile yaşadığı deneyimleri paylaşan birey, diğerlerinin de kendisine benzer düşüncelere sahip olduğunu fark eder. Keşfetme aşaması, yeni rollerin, ilişki ve eylemlerin bulunduğu aşamadır. Yapılan paylaşımlar alternatif yolların keşfedilmesine fırsat verir. Eylem planı hazırlama, kişinin paylaşım yoluyla keşfettiği alternatiflere ilişkin hareket planı hazırladığı aşamadır. Birey, yeni bakış açısına uyumlu planlar yapar. Bilgi ve beceri edinimi, hareket planının gerçekleştirilebilmesi için gerekli olan bilgi, becerinin kişi tarafından araştırılması ve edinilmesi aşamasıdır. Yeni rollerin denenmesi aşaması, kişinin yeni bakış açısıyla yeni roller denediği aşamadır. Yeterlilik ve özgüveni oluşturma, kişinin denediği rolde yeterliliğini ve özgüvenini geliştirdiği aşamadır. Bütünleştirme, denediği ve yeterlilik kazandığı rolü yaşamına kattığı aşamadır. Birey yeni rolü benimseyerek yaşamına entegre eder ve yeni bir bakış açısına sahip olur.

Mezirow (1978: 15-16) on basamaktan oluşan bu aşamaların dönüştürücü öğrenme sürecini anlamaya yardımcı olacağını, bakış açısı dönüşümü yaşayan kişilerin bu aşamaların her birinden sırasıyla geçmesinin gerekmediğini, bu aşamaların dizilişinin kişilere göre değişiklik gösterebildiğini ancak ikileme düşme ve varsayımların eleştirel değerlendirilmesi aşamalarının dönüştürücü öğrenme süreci için gerekli olduğunu belirtmiştir (Taylor, 1998: 40).

Araştırmanın Amacı

Bu çalışmanın amacı, Dönüştürücü Öğrenme Modeline Dayalı Geliştirilen Etkinlikler ile İngilizce Eğitimi alan üniversite öğrencilerinin geçtikleri bakış açısı dönüşümü aşamalarını derinlemesine incelemektir. Bu amaçla, Dönüştürücü Öğrenme Kuramına dayalı olarak İngilizce Eğitimi etkinlikleri geliştirilmiş ve geliştirilen bu etkinliklerin uygulanmasının öğrencilerin bakış açısı dönüşümlerine olan etkisi incelenmiştir.

YÖNTEM

Araştırmanın Modeli

Çalışmada, Dönüştürücü Öğrenme Modeline dayalı geliştirilen İngilizce Eğitimi Etkinlikleri ile eğitim alan üniversite öğrencilerinin geçtikleri bakış açısı dönüşümü aşamalarını derinlemesine incelenmesi amacıyla nitel araştırma yöntemlerinden yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılmıştır. Nitel araştırma, gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi nitel veri toplama yöntemlerinin kullanıldığı, olguların ve olayların doğal ortamda

gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konmasına yönelik nitel bir sürecin izlendiği araştırma olarak tanımlanmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2008: 39).

Çalışmada, Dönüştürücü Öğrenme Kuramı'nın aşamaları dikkatlice değerlendirilmiş ve her aşamanın özelliğine ve öğrencilerde kazandırılması istenen becerilere göre etkinlikler tasarlanmıştır. Geliştirilen etkinlikler Tablo 1'de gösterilmiştir.

Tablo 1. Dönüştürücü Öğrenme Modeline Dayalı Geliştirilen İngilizce Eğitimi Etkinlikleri

1.Hafta Etkinlikler	Video/Kısa Film İzleme Çalışma Kâğıtları Okuma İşbirliği Gerektiren Etkinlikler (Grup Çalışması)
2.Hafta Etkinlikler	Zaman Çizelgeleri Ve Ölçekler Çalışma Kâğıdı Kendi Zaman Çizelgesini Çizme Başkasının Yerine Koyarak Zaman Çizelgesi Çizme (Rol Canlandırma) Çalışma Kâğıtları Okuma (RAN Stratejisi) İşbirliği Gerektiren Etkinlikler (Grup Çalışması)
3.Hafta Etkinlikler	İşbirliği Gerektiren Etkinlikler (Grup Çalışması) Çalışma Kâğıtları Okuma (KWL Okuma Stratejisi)
4.Hafta Etkinlikler	Okuma Sunum Yapma Köken Hikâyeleri Karşılaştırma Kartı İşbirliği Gerektiren Etkinlikler (Grup Çalışması) Gelecek Vizyonu Oluşturma
5.Hafta Etkinlikler	Video İzleme İşbirliği Gerektiren Etkinlikler Yapboz Çalışma Kâğıtları Rol Canlandırma Çizgi Roman Okuma
6. Hafta Etkinlikler	Video İzleme Çalışma Kâğıtları Poster Hazırlama (Grup Projeleri)

Etkinlikler geliştirildikten sonra 6 haftalık süre boyunca bu etkinliklerle öğrencilere İngilizce Eğitimi verilmiştir. İngilizce Eğitimi etkinliklerinin haftalık konulara göre dağılımları, süresi ve Dönüştürücü Öğrenme Kuramı aşaması Tablo 2'de verilmiştir.

Tablo 2. Haftalara Göre Konu Dağılımları

Haftalar	Ders Konuları	D.Ö. Aşaması	Ders Saati	Süre (dk)
1. Hafta	Wh- ile başlayan soru kelimeleri	1. İnkileme Düşme	Ders 1	50+50+50
2. Hafta	Geçmiş Zaman	2. Öz İnceleme 3. Eleştirel Değerlendirme	Ders 2-3	50+50+50
3. Hafta	Geçmiş Zaman	4. Farkına Varma	Ders 4	50+50+50
4. Hafta	Gelecek Zaman Modal Verbs Can, Could	5. Keşfetme 6. Eylem Planı Hazırlama	Ders 5-6	50+50+50
5. Hafta	If Clause	7. Bilgi ve Beceri Edinimi 8. Rollerin Denenmesi	Ders 7-8	50+50+50
6. Hafta	Imperatives	9. Yeterlilik ve Özgüveni Oluşturma 10. Bütünleştirme	Ders 9-10	50+50+50

Katılımcılar

Çalışmanın katılımcıları Kütahya Dumlupınar Üniversitesi Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu Bankacılık ve Finans Bölümünde 2016-2017 eğitim öğretim yılında öğrenimlerine devam ederek Dönüştürücü Öğrenme Kuramına dayalı İngilizce Eğitimi alan ve gönüllü olarak görüşmelere katılan 18 öğrenciden oluşmaktadır. Bu öğrencilerden 12'si kadın 6'sı erkektir. Öğrencilerin yaşları 17 ile 23 arasında değişmektedir.

Araştırmanın çalışma grubu amaçlı örnekleme yöntemlerinden kolay ulaşılabilir durum örnekleme yöntemiyle seçilmiştir. Kolay ulaşılabilir durum örnekleme yönteminde araştırmacı yakın olan ve erişilmesi kolay olan bir durumu seçmektedir (Yıldırım ve Şimşek, 2008: 113). Dönüştürücü Öğrenme Kuramına dayalı etkinliklerle İngilizce Eğitimi alan öğrencilere görüşmeye katılmaya gönüllü olup olmadıkları sorulmuştur. Görüşmeye katılmaya istekli olup görüşme yapmayı kabul eden 18 öğrenci ile görüşmeler yapılmıştır.

Veri Toplama Araçları

Araştırmanın verileri Öğrenme Etkinlikleri Anketi sonrasında açık uçlu sorulardan oluşan "Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu" kullanılarak yapılan görüşmelerden ve öğrencilerin doldurdukları yansıtıcı günlük formlarından elde edilmiştir.

Görüşme formu Dönüştürücü Öğrenme Kuramına dayalı olarak oluşturulmuştur. Öğrenme etkinlikleri anketinin devamı niteliğindedir. Öğrenme Etkinlikleri Anketi ile toplanan verilerin geçerlik ve güvenilirliğini sağlama amaçlı kullanılmaktadır (King, 2009: 42). Dönüştürücü öğrenme ile ilgili deneyimin ne olduğu ve nasıl gerçekleştiği ile ilgili detaylı tanımlama ve açıklamaların istendiği sekiz maddesi vardır ve açık uçlu ve yarı yapılandırılmış sorulardan meydana gelmektedir.

Görüşme formu toplam sekiz sorudan oluşmaktadır. Görüşme formundaki birinci, ikinci ve dördüncü sorular, katılımcılar tarafından anketin önceki bölümünde de cevaplandırıldığı için araştırmacı bu cevapları bir yere not ederek uygunluğu test edebilmektedir, aynı zamanda katılımcıdan cevaplarına açıklık getirmesi istenebilmektedir ve katılımcı da bu aşamada verdiği cevapları daha detaylı açıklama fırsatı bulmaktadır. Birinci görüşme sorusu gerçekleşen eğitim süreci kapsamında katılımcıların kendilerinde bir değişim gözleyip gözlemediklerine ilişkindir. İkinci görüşme sorusunda ilgili katılımcı deneyimlerinin detaylı anlatılması istenmektedir. Üçüncü görüşme sorusunda katılımcıların deneyim yaşamalarını etkileyen unsurların neler olduğu sorulmaktadır. Dördüncü görüşme sorusunda katılımcıların deneyimleri sonucunda olası değişiklikleri etkileyen unsurların neler olduğu sorulmaktadır. Beşinci, altıncı ve yedinci görüşme soruları da dönüşüme sebep olan olayla ilgili detayları isteyen sorulardır.

Verilerin Analizi

Araştırmanın analiz bölümünde içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Edinilen veriler Mezirow'un bakış açısı dönüşümünün bütünsel döngüsünün yer aldığı aşamalar çerçevesinde içerik analizi yöntemi ile analiz edilmiştir. İçerik analizinde yapılan işlemler amaçlanan birbirine benzeyen verileri belirli kavramlar ve temalar çerçevesinde bir araya getirmek ve bunları okuyucunun anlayabileceği bir biçimde organize ederek yorumlamaktır (Yıldırım ve

Şimşek, 2008: 89). Analize başlamadan önce kategoriler Mezirow'un bakış açısı dönüşümünün bütünsel döngüsünün yer aldığı aşamalar olarak belirlenmiştir. Analiz ve yorumlama sürecinde; adlandırma, kategori geliştirme, geçerlik ve güvenilirlik sağlama, frekansların hesaplanması ve yorumlama aşamalarına dikkat edilmiştir. İçerik Analizi'nin adlandırma ve kategori geliştirme aşamasında ses kayıt cihazına alınan görüşmelerin transkriptlerinden ve öğrencilerin doldurdukları görüşme ve yansıtıcı günlük formlarından elde edilen veriler yapılan alan yazın incelemesi sonucunda ulaşılan temalara uygun şekilde kodlanmıştır. Ayrıntılı bir şekilde incelenen veriler Mezirow'un bakış açısı dönüşüm aşamalarının kavramları çerçevesine dayanan temalar altında sınıflandırılmıştır. Son olarak analiz edilen verilerin temalara dayalı tekrarlanma sıklıkları hesaplanmış, katılımcıların verdikleri cevaplar bu kategorilere göre işlenmiş, bulgular tanımlanmış ve yorumlanmıştır. Araştırmanın soruları hakkında daha genel yargılar oluşturulması için öğrencilerin her bir temaya ilişkin görüşlerinin sıklık düzeyleri verilmiştir. Bulgular kısmında öğrencilerin isimleri açık olarak verilmemiş, Ö1,Ö2,...Ö18 kodları kullanılmıştır. Her bir kategoriye örnek olabilecek cevaplar aynen aktarılmış ve böylece öğrencilerin düşüncelerinin olduğu gibi yansıtılması sağlanmaya çalışılmıştır. Bulgular bölümünde nitel araştırmanın verileri sunulurken bulguların tamamı yorum yapmadan verilerek duruma ilişkin bilgiler ortaya koyulmuş ve sonra yorumlama yoluna gidilmiştir. Geçerlik ve güvenirliliğin sağlanmasında başka bir araştırmacının görüşüne başvurulmuş ve çalışmalar arasındaki tutarlılığın hesaplanmasında Miles ve Huberman'ın önerdiği güvenilirlik formülü kullanılmıştır. Hesaplama sonucunda araştırmanın güvenirliliğinin %80'in üzerinde olduğu belirlenmiştir.

Tablo 3'te Mezirow'un bakış açısı dönüşümü aşamaları ile alan yazın incelemesi ile ortaya çıkarılan (kategoriler) temalar gösterilmektedir.

Tablo 3. Nitel Araştırma Temaları

Mezirow'un bakış açısı dönüşümü aşamaları	Temalar
Birinci Aşama- İkilme Düşme	Farkındalık Karışıklık oluşması
İkinci Aşama- Öz İnceleme	Kendini İrdeleme Kendini Değerlendirme
Üçüncü Aşama-Varsayımların Eleştirel Olarak Değerlendirilmesi	Varsayımlarını Sorgulama Karşılaştırma Yapma Eleştirel Yansıtma
Dördüncü Aşama – Dönüşüm Sürecinin Farkında Olmak	Kendisi gibi düşünenlerin olduğunun farkına varma
Beşinci Aşama - Yeni Roller, İlişkiler ve Eylemler için Seçeneklerin Keşfedilmesi	Paylaşım Yeni roller, ilişkiler ve eylemlerin keşfedilmesi
Altıncı Aşama – Eylem Planı Hazırlamak	Plan oluşturma Proje geliştirme sürecine katılma
Yedinci Aşama – Planların Hayata Geçirilmesi için Bilgi Beceri Edinimi	Araştırma yapma
Sekizinci Aşama – Yeni Rollerin Denenmesi	Yeni rollere uygun hareketlerin denenmesi
Dokuzuncu Aşama – Yeterlilik ve Özgüveni Oluşturma	Özgüven oluşumu Yeni alışkanlık oluşması
Onuncu Aşama – Yeni Bakış Açısının Benimsenmesi Doğrultusunda Davranışta Bulunma	Yeni bakış açısının benimsenmesi doğrultusunda davranışta bulunma

BULGULAR

Dönüştürücü Öğrenme Kuramı'nın ilk aşaması karışıklıkların yaşandığı ve bakış açılarının sorgulandığı ikileme düşme aşamasıdır. Bu aşamada öğrenciler evrenin oluşum aşamalarının yer aldığı videoyu izlemişler, video ile ilişkili metni okumuşlar, kendilerine dağıtılan çalışma kâğıtlarını (worksheet) izledikleri ve okudukları metne göre bireysel olarak cevaplandırmışlar ve ikili çalışma ve grup çalışması yaparak karşılaştırmışlardır. Bu aşamada farkındalık ve karışıklık oluşması ile ilgili bulgulara Tablo 4'te yer verilmektedir.

Tablo 4. İkileme Düşme Aşamasına Ait Bulgular

	Frekans
Farkındalık	16
Karışıklık Oluşması	12

Dönüştürücü öğrenmenin başlaması kişinin karmaşa ve huzursuzluk yaşaması ile meydana gelmektedir. Öğrenciler evrenin oluşum aşamalarının farklı bakış açılarına dayandırılarak anlatıldığı videoyu izleme, videoya ilişkin metni okuma ve sonrasındaki etkinlikleri yapma süresince kendilerine yöneltilen sorularla kafa karışıklığı yaşadıklarını belirtmişlerdir. Kendi varsayımlarının, değerlerinin ya da inançlarının herkesçe kabul edilen tek bir gerçeğe dayanmayabileceği, insanların ya da toplumların aynı olgulara bakış açılarının değişiklik gösterebileceği ile ilgili farkındalık yaşadıklarını dile getirmişlerdir. Öğrencilerin bu aşamaya ait görüşlerine aşağıda yer verilmiştir:

Ö2: “*Evrenin hikâyesinin anlatıldığı videoyu izlerken, metni okurken bu konularla ilgili farklı bakış açılarının da olabileceğini gördüm.*”

Ö4: “*Çalışma kâğıtlarındaki soruları yanıtlarken kendimle ilgili dünya ile ilgili evrenle ilgili okuma yaparken ve videoyu izlerken kafamın daha da karıştığını hissettim.*”

Dönüştürücü Öğrenme Kuramının ikinci basamağı olan öz inceleme aşamasında grup çalışması ve rol oynama çalışmaları yapılmıştır. Zaman çizelgeleri ve ölçekler çalışma kâğıdından yararlanılarak kendi zaman çizelgesini ve kendini başkasının yerine koyarak zaman çizelgesi çizme etkinlikleri yapılmıştır. Öz inceleme basamağının kendini irdeleme ve kendini değerlendirmeye ilişkin bulgulara Tablo 5'te yer verilmektedir.

Tablo 5. Öz İnceleme Aşamasına Ait Bulgular

	Frekans
Kendini İrdeleme	14
Kendini Değerlendirme	14

Öğrenciler kendi zaman çizelgelerini oluşturma etkinliğini yaparken daha önceki fikirleri ile yeni öğrendikleri bilgileri incelemeye yöneldiklerini ifade etmişlerdir. Kendilerini başka birinin yerine koyarak ikinci bir zaman çizelgesi yapma etkinliğinde ise farklı bir bakış açısından bakmanın kendilerini değerlendirmelerine ve kendi bakış açılarını daha iyi kavramalarına katkı sağladığı belirtmişlerdir. Öğrencilerin bu aşamaya ait görüşlerine aşağıda yer verilmiştir:

Ö6: “*Kendi zaman çizelgemi yapmak eğlenceliydi. Bu güne kadar başardığım ve başaramadığım şeyleri hatırlattı. Üniversiteyi kazanmam da zaman çizelgemde önemli noktalardan biriydi. Bu zamana kadar başarılı olabildiğimi gördüm.*”

Ö9: “Simgeler ve ölçülerle evrenin oluşum aşamalarını incelerken insanlık tarihinin geçmişinin uzandığı çizelge bana dünya üzerindeki varlığımız hakkında fikir verdi.”

Ö11: “Zaman çizelgesinde kendime ait önemli tarihleri yazarken geçmişte yaşadıklarımı ve bu gün bulunduğum noktayı daha iyi değerlendirebilmemi sağladı.”

Dönüştürücü Öğrenme Kuramının üçüncü aşaması eleştirel değerlendirmedir. Bu aşamada köken hikâyelerine giriş metni okunmuş ve öğrenciler önceki düşünceleri ve şimdiki düşünceleri karşılaştırmaları ve varsayımlarını incelemeleri amacıyla metni RAN stratejisi ile analiz etmişlerdir. Varsayımlarını sorgulama ve karşılaştırma yapmaya ait bulgulara Tablo 6’da yer verilmiştir.

Tablo 6. Varsayımların Eleştirel Değerlendirilmesine Ait Bulgular

	Frekans
Varsayımlarını Sorgulama	12
Karşılaştırma Yapma	12
Eleştirel Yansıtma	13

Öğrenciler köken hikâyelerine giriş metnini okuduktan sonra bu konuya ilişkin önceden düşündüklerini sorguladıklarını ve yeni öğrendikleri bilgilerle karşılaştırmalar yaptıklarını belirtmişlerdir. Öğrencilerin bu aşamaya ait görüşlerine aşağıda yer verilmiştir:

Ö3: “ Köken hikâyeleri ile ilgili fikrim vardı. Farklı kültürlere ait farklı köken hikâyeleri olduğunu duymuştum. Fakat okuduğumuz metin sayesinde bununla ilgili daha fazla öğrenmem gereken şey olduğunu anladım.”

Ö7: “ İnsanlık tarihi ile ilgili metinler okumak, bildiklerimi ve bilmediklerimi karşılaştırmak dünya görüşümü yeniden gözden geçirmeme sebep oldu. Köken hikâyelerinin ait oldukları kültürden olan insanlara derin anlamlar ifade ettiğini öğrendim.”

Dördüncü aşama için benzer düşüncelere sahip olduklarını farkına varma kategorisi belirlenmiştir. Farkına varma aşamasında öğrencilere çalışma kâğıtları dağıtılmıştır. Öğrenciler Big Bang: Modern Bilimsel Köken Hikâyesini okumuşlar ve bu metni okuduğunu anlama stratejilerinden KWL strateji ile analiz etmişlerdir. Tablo 7’de kendisi gibi düşünenlerin olduğunun farkına varma ile ilgili bulgular yer almaktadır.

Tablo 7. Dönüşüm Sürecinin Farkında Olmak Aşamasına Ait Bulgular

	Frekans
Kendisi Gibi Düşünenlerin Olduğunun Farkına Varma	14

Dönüştürücü öğrenmeyi etkileyen ana etkenlerden biri tartışmalardır. Tartışmalara katılım sayesinde kişiler, ikilemlerle başa çıkmada yalnız olmadığını fark edebilirler. Bu aşamada öğrenciler okudukları metindeki konularla ilgili duyduğu huzursuzlukların arkadaşları ile paylaşmaları sonucunda kendileri gibi ikilemde olan başkalarının da olduğunu fark ettiklerini belirtmişlerdir. Öğrencilerin bu aşamaya ilişkin görüşleri şunlardır:

Ö3: “Arkadaşlarımdan yeni şeyler öğrenmek, onların da benimle benzer duyguları paylaştığını öğrenmek beni rahatlattı.”

Beşinci aşama öğrencilerin yeni durum için seçeneklerini keşfettikleri aşamadır. Öğrenciler farklı kültürlere ait köken hikâyeleri okumuşlar, okudukları hikâyeleri arkadaşlarına sunmuşlar ve köken hikâyeleri karşılaştırma kartlarını tamamlamışlardır. Tablo 8’de paylaşım, yeni roller, ilişkiler ve eylemlerin keşfedilmesine ait bulgulara yer verilmiştir.

Tablo 8. Yeni Roller, İlişkiler ve Eylemler için Seçeneklerin Keşfedilmesine Ait Bulgular

	Frekans
Paylaşım	15
Yeni Roller, İlişkiler Ve Eylemlerin Keşfedilmesi	15

Kafa karışıklığı ile başlayan dönüşüm sürecinde olumlu tutumlarla yeni seçeneklerin keşfedildiği bu süreçle ilgili öğrenciler yaptıkları sunumlar ile farklı köken hikâyelerini öğrendiklerini bu köken hikâyeleri arasındaki benzerlikleri ve farklılıkları görebildiklerini vurgulamışlardır. Öğrencilerin bu aşamaya ait görüşleri şunlardır:

Ö8: “*Köken hikâyelerini karşılaştırma kartını tamamlarken kültürler arasında farklılıklardan daha çok benzerlikler olduğunu gördüm. Bu benimle dünya üzerindeki diğer insanlar arasında ne kadar fazla benzerlikler olduğunu anlamamı sağladı.*”

Ö11: “*Bizim grubun köken hikâyesi okuduktan sonra diğer sunumları dinledim ve insanların dünya üzerinde varoluş çabalarının birbirlerine benzer olduğunu gördüm.*”

Altıncı aşama öğrencilerin farklı yollarla yeni eylemler için keşfettikleri seçenekleri uygulama fırsatı buldukları ve bunun için yapılması gerekenlerle ilgili bir yol haritası, bir plan yapmaya hazırlandıkları aşamadır. Bu aşamada gelecek vizyonu oluşturma ile ilgili çalışma kâğıtları kullanılmıştır. Öğrenciler problem çözme basamaklarına uygun olarak günümüzde insanların yüz yüze olduğu problemleri ile ilgili bilgi toplamış ve bu problemlere çözüm yolları önermişlerdir. Plan oluşturma ve proje geliştirme sürecine katılma ile ilgili bulgulara Tablo 9’da yer verilmiştir.

Tablo 9. Eylem Planı Hazırlamak Aşamasına Ait Bulgular

	Frekans
Plan Oluşturma	14
Proje Geliştirme Sürecine Katılma	14

Öğrenciler insanların yüz yüze olduğu problemlerle ilgili bilgi sahibi olduklarını bu problemlerin çözülmesi için plan oluşturma ve fikir üretme sürecine katıldıklarını dile getirmişlerdir. Öğrencilerin bu aşama ile ilgili görüşleri şunlardır:

Ö15: “*Bence dünyayı etkileyen en önemli problem açlıktır. Gelecek vizyonu oluşturma etkinliğinde ben bu konuyu ele aldım. Açlık problemini çözmeye yapılması gereken çok şey var. Bunları eğitimin sağlanması, toplumsal olarak bu konuya eğilimin artması ve yiyecek yardımlarının yapılması olarak sıraladım. Eğitim sağlandığında fırsatlar artacak, gelir ve yiyeceğe ulaşmak kolaylaşacaktır, toplumsal açıdan insanlar buna dur demeli ve yardımlaşmalıdır.*”

Yedinci aşama eylem planları doğrultusunda gereken bilgi ve becerileri kazanmalarının amaçlandığı aşamadır. Bu aşamada evrensel amaçların anlatıldığı video izlenmiş yapboz yapma etkinlikleri yapılmış ve çalışma kâğıtları kullanılmıştır. Bu aşamaya ait bulgular Tablo 10’da gösterilmektedir.

Tablo 10. Planların Hayata Geçirilmesi için Bilgi Beceri Edinimi Aşamasına Ait Bulgular

	Frekans
Bilgi Edinme	14

Bilgi edinme yeni edinilen varsayımların geçerliliğinin doğrulanmasına yardımcı olmaktadır, bu sebeple araştırma ve bilgi edinimi dönüştürücü öğrenme için önemlidir. Öğrenciler yaptıkları etkinlikler ile insanları etkileyen problemlere dair hazırladıkları eylem planları

doğrultusunda gerekli bilgileri edindiklerine değinmişlerdir. Bu aşamaya ilişkili öğrenci görüşleri şunlardır:

Ö17: “ Evrensel amaçlarla ilgili izlediğimiz video, sorunların çözümü için gerekli olan şeylere odaklanabilmeme olanak sağladı. Daha çok insan evrensel amaçları okumalı, öğrenmeli ve bu amaçlar hepimizin amaçları olmalı diye düşündüm.”

Ö9: “Benim en çok eğlendiğim etkinlik yapboz etkinliği oldu. Evrensel amaçları tamamlarken beraberce çalıştık. Birlikte çalıştığımız çabaladığımızda sorunların çözülebileceği mesajını verdi.”

Sekizinci aşama edinilen bilgi ve beceriler doğrultusunda yeni rollerin denendiği aşamadır. Çizgi roman okuma, evrensel amaçları okuma ve çalışma kâğıtlarına yazma ve rol canlandırma etkinlikleri yapılmıştır. Bu aşamanın bulgularına Tablo 11’de yer verilmiştir.

Tablo 11. Yeni Rollerin Denenmesi Aşamasına Ait Bulgular

	Frekans
Yeni Rollere Uygun Hareketlerin Denenmesi	14

Öğrenciler öğrendikleri bilgilerle problemlerin çözümünde kullanabilecekleri yeni rolleri kendilerini çizgi roman kahramanı yerine koyarak ve kendilerine göre en önemli sorunu gazete başlığı haline getirerek denediklerini dile getirmişlerdir. Öğrencilerin bu aşamaya ait görüşleri şunlardır:

Ö13: “Problemlerin çözümü için alternatifler belirlemede fakirliğin önlenmesi için yapılabileceklerle ilgili gazete başlığı yazdım.”

Ö6: “Çizgi roman karakteri ile daha güvenli bir dünya için yapılabilecekleri konuşma balonuna yazdım.”

Dokuzuncu aşama öğrencilerin denedikleri yeni rol ile ilişkili olarak yeterliliklerini ve özgüvenlerini geliştirdikleri aşamadır. İkili çalışmalar ve grup çalışmaları yapılmıştır. Evrensel vatandaşlığın anlatıldığı video izleme, evrensel vatandaşlık, temel değerler ve insan hakları ile ilgili metinleri okuma etkinlikleri ve çalışma kâğıtları kullanılmıştır. Özgüven oluşumu ve yeni alışkanlık oluşması ile ilgili bulgulara Tablo 12’de yer verilmiştir.

Tablo 12. Yeterlilik ve Özgüveni Oluşturma Aşamasına Ait Bulgular

	Frekans
Yeterlilik Ve Özgüven Oluşumu	16
Alışkanlık Oluşması	16

Bu aşama harekete geçmek için cesaretlenen ve güçlenen bir aşamadır. Öğrenciler çözüm ürettikleri konularla ilgili daha fazla etkinlik yaparak denemek istedikleri rollere ilişkin yeterlilik ve özgüven geliştirdiklerini belirtmişlerdir. Öğrencilerin bu aşamaya ait görüşleri şunlardır:

Ö1: “Bizleri evrensel vatandaş olarak birbirimize bağlayan şeyleri etkinlikler yoluyla öğrendikten sonra evrensel vatandaşlığı tanımladım.”

Onuncu aşamada öğrencilerin denedikleri rolleri benimsedikleri ve yenedünya bakışı haline getirdikleri aşamadır. Grup çalışması yapılmıştır. Poster hazırlama etkinliği yapılmıştır. Yeni bakış açısını benimseyerek davranışta bulunma ile ilgili bulgular Tablo 13’te gösterilmiştir.

Tablo 13. Yeni Bakış Açısının Benimsenmesi Doğrultusunda Davranışta Bulunma Aşamasına Ait Bulgular

	Frekans
Yeni Bakış Açısının Benimsenmesi Doğrultusunda Davranışta Bulunma	18

Sınıf içinde etkinliklerle denedikleri rolleri ve benimsedikleri yeni bakış açılarını yaşamlarına bütünleştirebildiklerini dile getirmişlerdir. Öğrencilerin bu aşamaya ait görüşleri şunlardır:

Ö14: “Arkadaşlarımla birlikte bu konuları diğerleriyle paylaşmak için bir çevrimiçi platform oluşturduk.”

Ö15: “Neler yapabiliriz derken aklımıza ilk olarak sergi yapmak ve evrensel problemler ile ilgili konuları ele almak geldi. Sergi için posterler hazırladık.”

SONUÇ

Öğrencilerle yapılan görüşmelerden ve öğrencilerin yazdıkları yansıtıcı günlüklerden elde edilen nitel verilerin sonuçlarına göre; öğrencilerin dönüştürücü öğrenmeye dayalı etkinlikleri, İngilizce dersindeki bakış açılarının değişiminde etkili buldukları sonucuna ulaşılmıştır. İkileme düşme aşamasında izledikleri video ile öğrencilerin en çok başka bakış açılarının olduğuna dair farkındalık yaşadıkları, öz inceleme aşamasında zaman çizelgesi yapma etkinliği ile önceki düşüncelerini incelemeye yöneldikleri sonucuna ulaşılmıştır. Eleştirel değerlendirme aşamasında, öğrenciler grup çalışması yaparak okudukları metni analiz ederken varsayımlarını sorguladıkları ve yeni bilgilerle karşılaştırdıkları belirlenmiştir. İşbirliği gerektiren etkinlikler ve sınıf tartışmaları benzer düşüncelere sahip kişilerin olduğunun farkına varmalarında etkili olmuştur. Keşfetme aşamasında farklı okuma parçalarını birbirlerine sunan öğrencilerin, yaptıkları paylaşımlar sonucunda okudukları metinler arasındaki benzerlikleri ve farklılıkları görebildikleri belirlenmiştir. Gelecek vizyonu oluşturma etkinliği ile öğrencilerin tüm insanları ilgilendiren problemler ile ilgili çözümler üzerine yoğunlaşmışlardır. Evrensel amaçlarla ilgili bilgi edinmede; video izleme, yapboz yapma ve çalışma kâğıtlarını etkili buldukları sonucuna ulaşılmıştır. Evrensel amaçlarla ilgili çizgi roman okuma ve kendilerini çizgi roman kahramanı yerine koyma etkinliklerinin yeni rollerine uygun hareketleri denemelerine, çalışma kâğıtlarının yeterlilik ve özgüven oluşturmalarına yardımcı olmuştur. Poster hazırlama etkinliğinin yeni bakış açısının benimsenmesinde oldukça etkili olduğu belirlenmiştir.

TARTIŞMA

İkileme düşme aşamasında, öğrenciler; evrenin oluşum aşamalarının farklı bakış açıları ile ele alındığı video izleme, videoya ilişkin metni okuma gibi etkinlikler ile evrenin oluşumu ile ilgili önceden bildikleri konuların ortaya çıktığını ve farklı bakış açılarının var olduğuna dair farkındalık yaşadıklarını belirtmişlerdir. Dönüştürücü Öğrenme Kuramı'na göre, bir öğrencinin mevcut bilgi veya yaklaşımının sınırlarını ortaya çıkaran harekete geçirici bir olay dönüşüm sürecini başlatmaktadır (Cranton, 2002: 66). Rol canlandırmada kendilerini başkalarının yerine koyabilir ve bu sayede farklı alternatiflere açık olma çabası güçlendirilebilir (Cranton, 2002: 68). Öz inceleme aşamasında, öğrenciler; kendilerinin ve kendilerini başka bir kişi yerine koyarak zaman çizelgelerini yaparken fikirlerini ve bilgilerini incelemeye yöneldiklerini belirtmişlerdir. Dönüştürücü Öğrenme Kuramı'na göre, öğrenciye şimdiki bilgi veya yaklaşımının altında yatan varsayımlarını tanımlaması ve değerlendirebilmesi için fırsatlar sağlanmalıdır (Cranton, 2002: 66).

Varsayımların Eleştirel Olarak Değerlendirilmesi aşamasında okudukları metni anlama çalışmaları, önceki düşünceleri ile şimdiki düşüncelerini karşılaştırarak varsayımlarını eleştirel yansıtma ile sorgulamalarına yardımcı olmuştur. Eleştirel yansıtma sayesinde kişi varsayımlarını yeniden inşa etmeye başlar ve varsayımların değerlendirilmesi bakış açısı dönüşümü ile ya da dünya ile ilgili görüşündeki değişimle sonuçlanacak olan anlam inşasına veya düzenlemesine sebep olmaktadır (Mezirow, 2000: 6).

Dönüşüm Sürecinin Farkında Olmak aşamasında okudukları metni analiz eden öğrenciler ve arkadaşlarının analizleri ile karşılaştırmışlardır. Yapılan sınıf tartışmaları sayesinde yaşadıkları ikileme ilgili yalnız olmadıklarını ve kendileri gibi düşünen başkalarının da olduğunu farkına vardıklarını belirtmişlerdir. Öğrencinin diğer öğrenciler ve öğretmen ile grup değerlendirmesi yaparak alternatif fikirleri ve yaklaşımları incelerken onlara eleştirel söylemle katılması dönüşüm için gereklidir (Cranton, 2002: 66). King (2000: 80) sınıf tartışmalarının yükseköğretimde eğitim gören öğrencilerin geçmiş deneyimlerine dair fikirlerini paylaşabilecekleri fırsatlarla yeni öğrendikleri bilgilerle önceki bilgilerini derinlemesine düşünmelerine ve karşılaştırmalarına olanak vererek bakış açısı dönüşümü yaşayabilecekleri ortamları sağladığını belirtmektedir.

Yeni roller, İlişkiler ve Eylemler için Seçenekleri Keşfedilmesi aşamasında öğrenciler farklı kültürlere ait köken hikâyelerini arkadaşlarına sunmuşlar ve karşılaştırma kartı ile karşılaştırmışlardır. Başka türlü bakış açılarının olduğu hikâyelerin sunulması alternatiflere açık bir ortamın yaratılmasına katkı sağlayarak dönüşüm sürecine katkı sağlamaktadır (Cranton, 2002: 66).

Eylem Planı Hazırlamak aşamasında, öğrenciler gelecek vizyonu oluşturmak için çalışma kâğıtlarını kullanarak dünya üzerindeki tüm insanların yüz yüze olduğu problemlere ilişkin plan oluşturma ve fikir üretme sürecine katıldıklarını belirtmişlerdir. Planların Hayata Geçirilmesi için Bilgi ve Beceri Edinimi aşamasında video, yapboz ve çalışma kâğıtları ile öğrenciler, hazırladıkları eylem planı doğrultusunda bilgi ve beceri edindiklerini belirtmişlerdir. Yeni rollerin Denenmesi aşamasında öğrenciler, kendilerini çizgi roman kahramanı yerine koyma gibi etkinlikler ile yeni rolleri denediklerini belirtmişlerdir. Yeterlilik ve özgüven oluşturma aşamasında okuma etkinlikleri ve grup çalışmaları ile çözüm ürettikleri konular ile daha fazla bilgi kazandıklarını belirtmişlerdir. Grup çalışması ve poster hazırlama etkinlikleri ile yeni yeni bakış açısının benimsenmesi doğrultusunda davranışta bulunmuşlardır. Dönüşümün yaşanması için öğrenme sürecinde verimli ortamların oluşturulmasına önem verilmektedir. Öğrencilerin kendilerini soyutlamadan birbirleriyle sosyal bir sürecin içine girdiği iş birliği içerisinde çalıştığı eğitimsel bir çerçeve bu ortamların sağlanmasında yararlı olarak görülmektedir (Langan vd., 2009: 12).

ÖNERİLER

Çalışma kâğıtları ve sınıf etkinliği/alıştırmaları öğrencilerin derse aktif bir şekilde katılmalarını sağlamak ve öğrencilerin dönüşümlerinde etkili olan eleştirel ve yansıtıcı düşüncelerini desteklemek için kullanılabilir. İşbirliğine dayalı etkinlikler, grup çalışmaları İngilizce öğretim ortamlarında öğrencilerin yabancı dil öğrenme ile ilgili olumsuz düşünceleri ile başa çıkmalarına yardımcı olması ve geçmiş deneyimlerini derinlemesine düşünüp paylaşmalarına fırsat sağlaması bakımından önemlidir. Bu nedenle yabancı dil eğitimi verenler bu gibi etkinliklere öğrenme-öğretme sürecinde yer verebilirler.

Yabancı dil öğretiminde kullanılan okuma parçaları, video gibi materyallerin seçiminde kültürel temaların yer alması, öğrencilerin kendi kültürleri ile öğrendikleri dile ait kültür arasında karşılaştırmalar yapmalarına ve kültürler arasındaki benzerlikleri ve farklılıkları keşfetmelerine olanak sağlamaktadır. Rol canlandırma, poster hazırlama, sunum yapma gibi etkinlikler ile öğrenciler kültürün araştırılmasında etkin bir yere sahip olabilirler. Bu nedenle; yabancı dil eğitiminde program tasarımı, öğretim yöntem ve teknikleri seçimi ve kullanımı süreçlerinde kültürel unsurların önemi ön planda tutulmalıdır.

KAYNAKÇA

- Akçay, C. (2012). Dönüşümsel öğrenme kuramı ve yetişkin eğitiminde dönüşüm. *Eğitim ve Sosyal Bilimler Dergisi*, 41(196), 5-18.
- Cranton, P. (2002). Teaching for transformation. *New Directions for Adult and Continuing Education*, 93, 63-71.
- Cranton, P. (2006). *Understanding transformative learning: A Guide for educators of adults*. San Francisco, CA: Jossey-Bass.
- King, K. P. (2000). The adult ESL experience: Facilitating perspective transformation in the classroom. *Adult Basic Education*, 10(2), 69-89.
- King, K. P. (2009). *Evolving research of transformative learning based on the learning activities survey. Adult education special topics: Theory and practice in lifelong learning*. Charlotte, NC: New Information Age.
- Langan, D., Sheese, R., & Davidson, D. (2009). Constructive teaching and learning: Collaboration in a sociology classroom. J. Mezirow, & E. W. Taylor (Ed), *Transformative learning in practice* içinde (s. 46-56). San Francisco: Jossey Bass.
- McGonigal, K. (2005). Teaching for transformation: From learning theory to teaching strategies. *Speaking of Teaching*, 14(2), 1-4.
- Merriam, S. B. (2001). Andragogy and self-directed learning: Pillars of adult learning . S. B. Merriam (Ed), *New Directions for adult and continuing education*, 89. *The "new" update on adult learning theory* içinde (s. 3-13). San Francisco, CA: Jossey-Bass.
- Mezirow, J. (1978). *Education for perspective transformation: Women's re-entry programs in community colleges*. New York, NY: Columbia University.
- Mezirow, J. (1990). How critical reflection triggers transformative learning. J. Mezirow, & Associates (Ed), *Fostering critical reflection in adulthood: A guide to transformative and emancipatory learning* içinde (s. 1-20). San Francisco, CA: Jossey-Bass.
- Mezirow, J. (1991). *Transformative dimensions of adult learning*. San Francisco, CA: Jossey-Bass.
- Mezirow, J. (1995). Transformation theory of adult learning. M. R. Welton (Ed), *In defense of the Lifeworld*. İçinde (s. 39-70). New York: SUNY Press.
- Mezirow, J. (2000). Learning to think like an adult: Core concepts of transformation theory. J. Mezirow & Associates (Ed), *Learning as transformation: Critical perspectives on a theory in progress* içinde (s. 3-34). San Francisco, CA: Jossey-Bass.
- Mezirow, J. (2009). An overview on transformative learning. K. Illeris (Ed), *Contemporary theories of learning: Learning theorists...in their own words*. İçinde (s. 90-105). New York: Routledge.
- Taylor, E. W. (1998). *The theory and practice of transformative learning: A critical review. Information Series 374*. Columbus, OH: ERIC Clearinghouse on Adult, Career, & Vocational Education.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2008). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin.

EXTENDED ABSTRACT

“EXAMINING THE TRANSFORMATION OF THE PERSPECTIVE OF UNIVERSITY STUDENTS STUDYING ENGLISH THROUGH ACTIVITIES DEVELOPED BASED ON TRANSFORMATIVE LEARNING MODEL”

Introduction

Researchers who devote themselves to adult education and investigate the learning needs of adults have developed various theories about adult learning. According to Merriam (2001), there are three theories on the basis of adult learning: Androgogy, Self-Directed Learning and Transformative Learning Theory. The theory of Transformative Learning shares an androgynic basis for defining adult learners, but Mezirow later developed these concepts and turned them into a theory that explains adult learning. According to Mezirow, perspective transformation process consists of ten phases (Mezirow, 1991: 168; Mezirow, 1995: 50; Mezirow, 2000: 22):

1. A disorienting dilemma
2. Self-examination with feelings of fear, anger, guilt, or shame
3. A critical assessment of assumptions
4. Recognition that one's discontent and the process of transformation
5. Exploration of options for new roles, relationships, and actions
6. Planning a Course of action
7. Acquiring knowledge and skills for implementing one's plans
8. Provisional trying of new roles
9. Building competence and self-confidence in new roles and relationships
10. A reintegration into one's life on the basis of conditions dictated by one's new perspective

Method

In this study, ten phases of the Transformative Learning Theory were evaluated carefully and activities were designed according to the characteristics of each phase and the skills required to be gained by the students. After the development English Learning Activities which are based on the Transformative Learning Model, students were given English Education through these activities for a period of 6 weeks. Semi-structured interview technique, one of the qualitative research methods, was used in order to examine the transformative phases of the university students in depth. Interviews were conducted with 18 students who were willing to participate in.

Findings

In the analysis of the research, content analysis method was used. The data obtained were analyzed with the content analysis method within the framework of the stages of the holistic cycle of Mezirow's perspective transformation process. The data examined in detail are classified under the themes based on the concepts of Mezirow's perspective transformation process. The frequency of repetition of the analyzed data based on the themes was calculated, the responses of the participants were processed according to these categories, the findings were defined and interpreted as can be seen in Table 1.

Table 1. Students' Perspective Transformation Process

Mezirow's perspective transformation phases	Themes	Frequency
1. A disorienting dilemma	Awareness	16
	Confusion	12
2. Self-examination	Self-identification	14
	Self-evaluation	14
3. A critical assessment of assumptions	Examination of self-assumption	12
	Making comparison	12
	Critical reflection	13
4. Recognition that one's discontent and the process of transformation	Realizing that there are those who think like him/her	14
5. Exploration of options for new roles, relationships, and actions	Sharing	15
	Discovering new roles, relationships and actions	15
6. Planning a Course of action	Creating a plan	14
	Participate in the project development process	14
7.Acquiring knowledge and skills for implementing one's plans	Doing research	14
8. Provisional trying of new roles	Experimenting with new roles	14
9. Building competence and self-confidence in new roles and relationships	Self-confidence formation	16
	New habit formation	16
10. A reintegration into one's life on the basis of conditions dictated by one's new perspective	Behaving in line with the adoption of a new perspective	18

Conclusion and Suggestions

According to the results of the qualitative data obtained from the interviews with the students and the reflective diaries written by the students; It was concluded that students found the activities based on transformative learning to be effective in changing their perspectives in the English course. Worksheets and class activity / exercises can be used to enable students to actively participate in the class and to support students' critical and reflective thinking that is effective in their perspective transformation. Collaborative activities are important in terms of group work to help students cope with negative thoughts about learning a foreign language in English teaching settings and to allow them to reflect on and share their past experiences. Therefore, foreign language instructors can take part in such activities in the process of learning and teaching. The use of cultural themes in the selection of materials such as reading passages and video used in foreign language teaching allows students to make comparisons between their own culture and the culture of the language they have learned and discover the similarities and differences between cultures. Students can play an active role in the research of culture through role play, poster preparation and presentation. Therefore; the importance of cultural elements in the process of curriculum design, selection and use of teaching methods and techniques in foreign language education should be prioritized.